

Dosar nr. 3r-181/18

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (M. Tertea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan)

DECIZIE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orășenesc Căușeni, intervenienți accesorii Nina Mogîldea și Ion Mogîldea cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului,

c o n s t a ț ă:

La data de 27 iulie 2017, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu privire la anularea actului administrativ.

Prin încheierea din 26 octombrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Nina Mogîldea și Ion Mogîldea.

Iar, prin hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, s-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu privire la anularea actului administrativ.

La data de 22 martie 2018, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 12 iunie 2018, reprezentantul Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a solicitat repunerea în termenul legal de declarare a apelului. În motivarea solicitării înaintate a indicat că, în perioada decembrie 2017 – aprilie 2018, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nu a avut posibilitate de a depune cererea de apel, din motiv că, funcția de specialist era

vacantă, iar reprezentantul Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, Irina Martîniuc a fost numită în funcție la data de 03 aprilie 2018.

Prin încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului.

La data de 13 iulie 2018, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei încheieri, prin care să fie admisă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

În motivarea recursului, recurentul, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a indicat că, în conformitate cu anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr.845 din data de 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat își are sediul în orașul Căușeni și deservește raioanele Anenii Noi, Căușeni și Ștefan Vodă.

Recurentul a menționat că, conform organigramei, în cadrul Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat activează trei specialiști. Iar prin ordinul intern al șefului Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat din 03 aprilie 2018, fiecare specialist este responsabil de câte un raion, pentru raionul Căușeni responsabil fiind desemnat specialistul principal, Irina Martîniuc, numită în funcție prin ordinul nr. 92-P din 03 aprilie 2018.

Recurentul, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a invocat că, din data de 12 decembrie 2017 și până la data de 02 aprilie 2018, funcția de specialist principal în Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, responsabil de raionul Căușeni a fost vacantă. La fel, recurentul a menționat că, Cancelaria de Stat nu a desemnat un alt specialist pentru a exercita atribuțiile acestuia.

Respectiv, recurentul, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a indicat că, s-a aflat în imposibilitatea de a depune cererea de apel în termenul legal.

Totodată, recurentul a menționat că, nu a fost înștiințat în mod legal, despre data și ora ședinței instanței de apel din 12 iunie 2018, despre care a aflat verificând agenda ședințelor, publicată pe pagina oficială a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că, încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată de instanța de apel, în adresa participanților la proces, la data de 12 iulie 2018, dar careva date despre recepționarea acesteia de către recurentul, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, la data de 13 iulie 2018 a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Examinând recursul declarat de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni, într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Iar, în conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, s-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orașenesc Căușeni cu privire la anularea actului administrativ (f.d.49).

La data de 22 martie 2018, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Central (f.d.51).

Totodată, în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 12 iunie 2018, reprezentantul Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a solicitat repunerea în termenul legal de declarare a apelului. În motivarea solicitării înaintate a indicat că, în perioada decembrie 2017 – aprilie 2018, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nu a avut posibilitate de a depune cererea de apel, din motiv că, funcția de specialist era vacantă, iar reprezentantul Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, Irina Martîniuc a fost numită în funcție la data de 03 aprilie 2018 (f.d.58-59).

Prin încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului (f.d.61-65).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul, consideră că, instanța de apel corect a respins cererea apelantului Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, din motivele reținute infra.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În corespundere cu art. 116 alin. (3) și (4) Cod de procedură civilă, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în

termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel, cu privire la respingerea cererii Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat de repunere în termenul de declarare a apelului. Or, apelantul nu a anexat probe care ar confirma cu certitudine, temeinicia omiterii termenului de declarare a apelului.

Instanța de recurs apreciază critic argumentul recurentului precum că, s-a aflat în imposibilitate de a depune cererea de apel în termenul legal, din motiv că, din data de 12 decembrie 2017 și până la data de 02 aprilie 2018, funcția de specialist principal în Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, responsabil de raionul Căușeni a fost vacantă.

Or, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, în ședința primei instanțe din 19 februarie 2018, s-a prezentat reprezentantul Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, în bază de procură, Doina Neculcea (f.d.46-48), care a și primit copia dispozitivului hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, la data de 19 februarie 2018, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.50).

Mai mult, instanța de recurs indică că, conform practicii CtEDO, reflectată în cauza Ghirea contra Republicii Moldova (§§ 34 hotărârea din 26 iunie 2012) Curtea consideră că suspendarea termenului de apel pe motiv că procurorul care a participat la judecarea cauzei se afla în concediu, nu poate fi acceptat ca fiind compatibil cu principiul egalității armelor. La fel, Curtea cu referire la un litigiu de contencios administrativ, a constatat o violare a principiului egalității armelor pe motivul suspendării oricărui termen judiciar în interesul statului în timpul perioadei vacanțelor judiciare (§§ 45-48 cauza Platakou c. Greciei).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă coroborat cu dispozițiile art. 111 Cod de procedură civilă, termenul de exercitare a căii de atac, în ordine de apel, începe să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești și nu depinde de momentul comunicării actului judecătoresc de dispoziție.

Instanța de recurs reține că, materialele cauzei denotă că, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, doar la 22 martie 2018 (f.d.51), cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 30 de zile, de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prevăzut expres de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Mai mult decât atât, instanța de recurs reiterează că, reprezentantul Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, în bază de procură, Doina Neculcea a primit copia dispozitivului hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul

Central, la data de 19 februarie 2018, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.50).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, prevăd că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Instanța de recurs respinge argumentul recurentului, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat precum că, nu a fost înștiințat în mod legal, despre data și ora ședinței a instanței de apel din 12 iunie 2018, despre care a aflat verificând agenda ședințelor publicată pe pagina oficială a Curții de Apel Chișinău.

Or, Colegiul reține că, recurentul, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a fost citat de către instanța de apel, pentru ședința din 12 iunie 2018, prin citația anexată la materialele cauzei, deși la materialele cauzei lipsește dovada recepționării citației de către recurent(f.d.55).

Totodată, instanța de recurs menționează că, reprezentantul Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, Irina Martîniuc, a fost prezent în ședința de judecată, în instanța de apel, din data de 12 iunie 2018, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.58-59).

Iar, în conformitate cu art. 102 alin. (5) Cod de procedură civilă, prezentarea părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant, acoperă orice viciu de înmânare a citației. Partea însă este în drept să ceară amânarea procesului dacă citația nu i s-a înmânat în termen.

Respectiv, instanța de recurs conchide că, prezența reprezentantului Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, Irina Martîniuc, în ședința de judecată, în instanța de apel, din data de 12 iunie 2018, acoperă orice viciu de înmânare a citației.

Mai mult, reprezentantul Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nu a solicitat amânarea procesului din motiv că citația nu i s-a înmânat în termen.

Totodată, instanța de recurs menționează că, ședințele de judecată sunt afișate în mod public prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor. Astfel, părțile sunt obligate la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege sau instituite de instanță.

În asemenea circumstanțe, Colegiul conchide că, în cazul admiterii cererii Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat și repunerii acestuia, în termenul de declarare a apelului, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat

de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La fel, Colegiul reține că soluția oferită de instanța de apel este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din data de 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție, care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat și a menține încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

Se menține încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orașenesc Căușeni, intervenienți accesorii Nina Mogîldea și Ion Mogîldea cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan